

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De ora antarctica per regem Portugallie pridem inuenta

Vespucci, Amerigo

Argentine, 1505

VD16 V 937

[urn:nbn:de:bsz:31-299228](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-299228)

+ DM 401

von

T
24.

AN 759

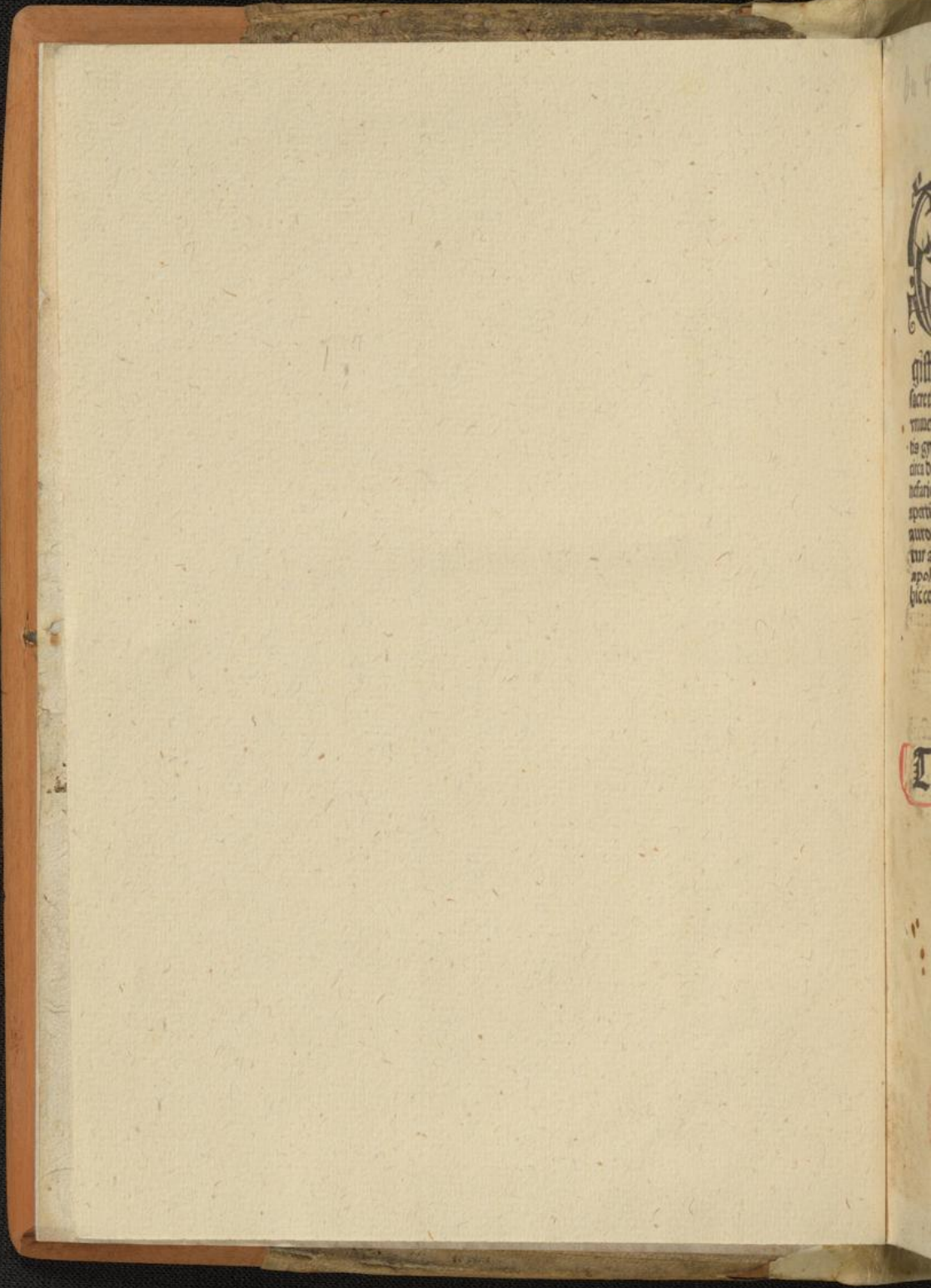
AN 760

AN 76A

IP, +10546.

GW 2795 (II) (2 an Du 401)

GW 4607 (7 an Du 401)

giff
facre
vnde
te ge
cna d
ndari
spati
auro
tur a
apol
pice

D

[Amerigo Vespucci]

De ora antarctica

per regem Portugallie
pridem inuenta.

4

(1505)

⑤ 240

M. Ringmannus Phileus. V.
Jacobo Buno suo Abati. S. p. d.

Cecinit in Eneide Virgilius noster extra sidera iacere tellurē extra
anni solisque vias: vbi celsus atlas axem hūero torquet stellis ardentibus
aptum. Quam rem si quis forte miratus fuit hactenus: desinet cer-
te identidem facere. vbi leget attentius que Albericus vespunus ma-
gni vir ingenij nec minoris experientie de populo Austrum versus
sub Antartico quasi polo degente primus non falso prodidit. Ben-
rem esse ait (vt ex ipso intelliges) nudā proflus: et que suoz hostium
trucidatoz. nō solū (vt Carmani Indie ips) capita regi offert. sed
ipsis quidē interfectis inimicis cupidissime solet vesci. Libellū ipsum
Alberici casu nobis per oblatum pellegimus in transcurso. et singla
ferme ad Ptolomeum (cuius tabulas vt nosti non versamus nunc
indiligenter) comparauim⁹. Subindeq; de inuenta nuper illa orbis
ora breue quidem. sed nō minus cosmographicū lusum poematu-
lum q̄ poeticum. Id tibi mi Jacobe tanq̄ alteri Egoni mittimus
legendum vna cum libello: vt me tui non esse immemorē cognoscas.
Vale cursū Argentine ex scholis nris kal. Augusti Anno M. d. v.

De terra sub cardine Antaretico per regem Portugallie pri-
dem inuenta. D. Ringmanni Phileſij Carmen.

Rura papyrifera qua irroꝛat pingua Sirus
Et faciunt Lunc stagna profunda nives
Ad dextram montes sunt. Jus Danubius quoq; Balcha
Illorum Ethiopes inferiora tenent
Aethiopia conſurgit quibus e regionibus aura
Aſſans cum Lybico feruida regna notho
Ex alia populo Eulturibus parte calenti
Indica veloci per freta calle venit
Subiacet hic aequo noctis Taprobana circo
Baſſas; Prasodo cernitur ipſa ſalo
Ethiopes extra terra eſt Baſſamq; marinam
Non nota e tabulis o ptolomee tuis
Cornigeri Zenith cui fertur tropicus hirci
Huic mulſe comes eſt ei aculatoꝛ aque
At procul Antarcto tellus ſub cardine quedam eſt
Tellus quam recolit nuda caeterua virum
Hanc quem clara tenet nunc Portugallia regem;
Inuenit miſſa per vada claſſe maris
Et quid? plura ſitum gentis moꝛesq; reperte
Iſle hic perparua mole libellus habet
Candide ſincero captas hunc pectore lectoꝛ
Et lege non naſo Rbinocronis; Aue; 3

Albericus vespucius Laurentio petri de medicis salutē plimā dicit.

Spem hinc diebus satis ample tibi scripsi de reditu meo ab novis ill' regiōibz: q̄s et classe ⁊ impēsis. et mādato isth' serenissimi Portugalie regis p̄sequim' ⁊ inuenimus quasq; nouum mundū appellare licet. Quā ap̄d maiores nostros nulla de ip̄is fuerit habita cognitio. ⁊ audientibz oibus sit nouissima res. Et cū hec opinione nostroz antiquoz excedit: cum illoꝝ rū maior pars dicat vltra lineaz equinoctiale et versus meridiē nō esse p̄tinentē. s; mare tm̄ qd̄ atlanticū vocauerunt et sic carū p̄tinentē ibi esse affirmauerūt: eā cē terrā habitabile mltis rōnibz negauerūt. S; hanc eoz opinionē esse falsam ⁊ veritati oīno cōtrariā hec mea vltima nauigatio declarauit: cū in partibz illis meridians p̄tinentē inuenim' frequētiōibz populis ⁊ animalibz habitatam: q̄z nostram Europam seu Asiam vel Africam. et insuper aerem magis temperatū et amenum: q̄z in quavis alta religione a nobis cognita: prout inferius intelliges. vbi succincte tantū rerum capita scribemus. et res digniores annotatione et memoria. que a me vel vise vel audite in hoc nouo mundo fuere: vt infra patebit.

Prospero cursu q̄rtadecima mensis Maij Millesimo quingentesimo primo recessimus ab Olyssip' mandante p̄faro rege cū tribus nauibz ad inq̄rendas nouas regio- nes versus austrū Viginti mensibz p̄tinenter ad meridiē nauigātes abeundo terras plustrando: et redeundo. Cuius nauigationis ordo talis est. Nauigatio nostra fuit p̄ insulas fortunatas sic olim dictas nunc autē appellat' insule magne Canarie que sunt in tertio clima: terz in consinibz habitati occident'. Inde p̄ oceanū totū littus africum: et partem ethiopicam p̄currim' vsq; ad promontoriū ethiopiū sic a Prolomeo dictū: qd̄ nunc a nris appellat' Caput viride. ⁊ ab ethiopicis Belegbice. et regio illa Mandinga gradibz. 14. intra torridā zonam a linea equinoctiali versus septentrionē: q̄ a nigris gentibz ⁊ popul' habitat'. Ibi resumpsi viribz ⁊ necessarijs nostre nauigationi et salimus anchoras ⁊ repādīm' vela ventis. et nostz iter p̄ vastissimū oceanū dirigentes vsus Antarcticū parumper p̄ occidentē insequimur per ventum: qui Sp̄hicus dicit'. et a die q̄ recessimus a dicto

promontorio duum mensū. et trium dierū spacio nauigauimus an-
 seque vlla terra nobis appareret. In ea autē marj vastitate quid passē
 fuerimus q̄ naufragi pericula: et q̄ corpis incōmoda sustinuerimus
 q̄bq; anxietatib; animi laborauimus. existimatiōi eorū relinq̄. qui
 multaz rerū experientia optime noūt. qd sit incerta q̄rere. et que an-
 si sint iŕantes inuestigare. et vt vno vbo vniuersa p̄stringā scies q̄ ex
 dieb; seraginta septē quib; nauigauim; p̄tinuos. quadraginta q̄ttuoē
 habuimus cū pluuia. tonitruis et coruscationib;. ita ot scuros vt ne
 q̄ solem in die. neq; serenū celum in nocte nūq; videremus. Quo fa-
 etum est vt tātus in nob; inceserit timo: q̄ pene tam oēm vite spem
 abieceram; In his autē tot tantisq; p̄cell; maris: et celi p̄ acuit altissio
 nobis corā monstrare p̄tinentē. et nouas regiones. Ignorūq; mūdū
 Quib; visis tanto perfuisti fuim; gaudio. q̄ntū quisq; cogitare potest.
 solere his accidere. q̄ et varijs calamitatib; et aduersa fortuna salute
 consecuti sunt. Die autem septima Augusti millesimo quingētesimo
 in ipsaz regionū littorib; submisimus anchoras. ḡtias agentes deo
 nostro solenni supplicatiōe. atq; vni; missē cantu cū celebritate. Ibi
 tam terrā coguimus nō insulā. sed p̄tinentē esse. quia et longissimis
 p̄ducit littorib; nō ambientib; eam. et infinit; habitatorib; repleta ē.
 Nam in ea innūeras gentes et populos et oim siluestriū aialū ḡnā:
 que in nostris regionib; reperiunt. Inuenim; et multa alta a nobis
 nunq; visa. de quib; singulis longū esset referre. Multa nob; dei cle-
 mentia circūfussit: q̄ illis regionib; applicuim;. nam ligna defice-
 rant et aqua paucisq; dieb; in mari vitam p̄ferre poteram;. Ipsi ho-
 nor: et ḡtia et gratiarum actio.

Consilium cepimus nauigandi

scdm̄ huius cōtinentis littus versus orientē nunq; illius aspectuū
 relicurū. Nosq; illud tam diu p̄curramus q̄ puenim; ad vni; angu-
 lum: vbi littus verū faciebat ad meridiē. et ab eo loco vbi primū
 terram attigim; vsq; ad hūc angulū fuerūt circa trecente leuce in hu-
 ius nauigatiōis spacio plures descendim;. in terrā et amicabilē cū
 ea gente p̄uasati fuim;. vt infra audies. Oblitus fuerā tibi scribere
 q̄ a p̄montorio Capitis viridis vsq; ad p̄ncipiū illi; p̄tinent; sūt cir-
 ca septingente leuce. q̄uis existimē. nos nauigasse plus q̄ mille octū
 gentas partim iŕantia locorū. et naucleri; prim; tem; p̄stauib; et vent;
 impediētib; nost; rectū iter. et impellentib; ad frēntes versutas.
 Qd si ad me socij animū non adieciissent. cui nota erat cosmoḡp̄bia
 nullus erat nauclerus seu dur nauigatiōis. qui ad q̄ngentas leucas
 nosceret vbi essemus. Eramus em̄ vagi et errantes. et instrumēta tan-
 tūmodo altitudinū corporū celestīū nob; ad amūssim veritatē osten-
 derunt et bi fuere. Quadrās et astrolabiū: vt oēs cognouere. Hinc

Deinceps me multo sunt honore psecuti. Ostendi em̄ eis qđ sine cog
nitōe marie carte nauigadi disciplina magis calebam q̄ oēs nau
deri totius orbis. Nam bi nullā hnt noticiā nisi eoz locoz q̄ sepe na
uigauerāt. Vbi aut̄ dictus angul⁹ terre mōstrauit nob̄ versurā litto
ris ad meridiē cōuenim⁹ illud p̄er nauigare. z iuquirere qđ in illis
regionib⁹ esset. Nauigauim⁹ aut̄ scđm littus circa sexcentas leucas
et sepe descendimus in terram: z colloquebamur z cōuersabamur cū
earum regionū colonis: et ab eis fraterne recipiebamur. z secū qñqz
morabamur qñdecim vel viginti dies cōtinuos amicalit̄ et dop.
tabilit̄. vt inferius intelliges. Nōne istius p̄tinentis pars est in tot
rida zona vltra lineam equinoctialē versus polum Antarcticū. naz
cius principiū incipit in octauo ḡdu vltra ipsaz lineā equinoctialem.
Scđm hū⁹ littus tādiu nauigauim⁹ q̄ p̄tergresso capricorni tro
pico inuenim⁹ poliū Antarcticū cū illo eoz orizonte altiorē quinqz
ginta ḡdib⁹. Fuimusqz p̄e ipsi⁹ Antarcticū circū ad ḡd⁹ decē et se
prem semis. z qđ ibi viderim z coguerim de natura illaz gētiū. de qz
eaz morib⁹. et tractabilitate. de fertilitate terre. de salubritate aeris
de dispositiōe celi: eoz portibusqz celestib⁹. z maxie de stell̄ fixis octauē
sphere nō q̄ a maiorib⁹ n̄ris visis: aut p̄tractatis inceps narrabo.

De Ritu quo ad gētes

Quantam in illis regionib⁹ gentis multitudinē inuenim⁹:
quantā nemo dinūerare poterat (vt legit̄ in Apocalipsi)
gentem deo mitē atqz tractabilem. Omnes vtriusqz sexus incedunt
nudi. nullā corpis partē operientes: z vti ex ventre m̄ris p̄deū t. sic
vsqz ad mortē vadūt. Corpora em̄ habēt magna q̄drata: h̄n disposita
ac p̄portionata. z colore declinātia ad rubedinē. Nō eis accidere pu
ro. quia nudi incedētes tingant̄ a sole. Habent z lomā amplā z ni
gram. Sūt in incessu z ludis agiles z liberales. atqz venusta facie:
quā tamē ipsimet sibi destruūt. Perforant em̄ sibi genas z labia et
nares z aures: Neqz cred̄ is foramina ista esse parua: aut q̄ vnum m̄s
babeant. Vidi em̄ nōnullos h̄ntes in sola facie septē foramina. quoz
quodlibet capax erat vim⁹ pruni. obturāt sibi hec foramina cum pe
tris ceruleis. marmoreis. cristallinis. z ex alabastro pulcherrimis. et
cum ossib⁹ candidissimis. z alijs rebus artificiose elaboratis fm̄ eoz
vsus. Quod si videres rem tā insolitā z monstro similit̄. hominē scz
habentē in genis siue marillis solum. et in labris septem petras. qua
rum nōnullē sunt longitudis palmi semis. nō sine admiratiōe estes:
Sepe eteni considerauī et iudicauī septem tales petras esse ponder

vinciarum sexdecim, præter quod in singulis auribus trino foramine perforatis tenent alias petras pendentes in annulis. et hic mos solus est virorum. Nam mulieres non perforant sibi faciem, sed aures tantum.

Alius mos est apud eos satis enouinis et præter omnem humanam crudelitatem. Nam mulieres eorum cum sint libidinosæ faciunt intumescere maritorum inguina in tantam crassitudinem, ut deformia videantur et turpia: et hoc quoddam eorum artificium, et mordicatione quondam animalium venenosorum. Et huius rei causa multi eorum amittunt inguina que ills ob defectum cure fraciscunt et restant eunuchi. Non habent pannos neque laneos, neque lineos, neque bombicinos, quia nec eis indigent, nec habent bona propria, sed omnia communia sunt. viuunt simul sine rege, sine imperio, et unusquisque sibi ipse dominus est. Tot viros ducunt quot volunt, et filius coit cum matre, et frater cum sorore, et primogenitum cum prima, et obuius cum sibi obuia. Quotiens volunt matrimonia dirimunt, et in his nullum seruant ordinem. Præterea nullum habent templum, et nullam tenent legem, neque sunt idolatre. Quid ultra dicam? ut uiuant sine naturâ, et epicuri potius dici possunt quam stoici. Non sunt in eos mercatores, neque comertia rerum. Populi inter se bella gerunt sine arte, sine ordine. Seniores suos quibusdam contionibus iuuenes sectantur ad id quod volunt, et ad bella incedunt in quibus crudeliter se mutuo interficiunt, et quos ex bello captiuos ducunt non eorum vite sed sui victus causa occidendos seruant, nam alij alios, et victores victos comedunt, et in carnes humanas est eis communis in cibus. Huius autem rei certior sitis, quia iam visum est patrem comedisse filios et viros et ego hoiem noui quem et allocutus sum, quod plus quam ex trecentis humanis corporibus edisse vulgabat. Et item steri vigintiseptem diebus in urbe quodam, ubi vidi per domos humanam carnem salsam, contignationibus suspensam, uti apud nos moris est lardum suspendere et carnes suillam. Plus dico, ipsi admirantur cur nos non comedimus inimicos nostros, et eorum carne non utimur in cibus, quam dicunt esse saporosissimam. Eorum arma sunt arcus et sagitte, et quando properant ad bella nullam (sui tutandi gratia) corporis partem operiunt, adeo sunt et in bestijs similes. Nos quoniam potuimus conati sumus eis dissuadere, et ab his prauis moribus dimouere, qui et se eos dimissuros nobis promiserunt. Mulieres (ut dixi) et si nude incedant et libidinosissime sint, earum tamen corpora habent satis formosa et munda, neque tam turpes sunt, quoniam quis forsitan existimare posset, quia (quonia carnosæ sunt) minus apparet earum turpitudine, que se per maiori parte a bona corpore qualitate operata est. Mirum nobis visum est quod inter eas nulla videbatur quæ haberet vera caduea, et quæ parturierat veteri forma et contractura nihil distinguabant a virginibus, et in reliquis corporum partibus similia videbantur, que propter honestatem consulto prætereo. Quando se eorum

A iiij

stans fungere poterant nimia libidine pulse. omne pudicicia p̄tans
nabāt. Vivit annis centū quinquaginta. & raro egrotat. & si quā aduer
sam valitudinē incurrūt seipos cum quibusdā herbaz radicy sanāt.
* Hec sūt q̄ notabiliora ap̄d illos cognoui. Aer ibi valde tēperat &
bonus. et vt ex relatiōe illoꝝ coḡscere potui. nūq̄ ibi pestis aut egro
tatio aliqua. que a corrupto prodeat aere. & nisi morte violēta moriā
tur. longa vita vivūt. credo quia ibi semp̄ perflant venti australis &
marime quē nos Eurum vocamus. qui tal̄ est illis. q̄lis nob̄is est
aquilo. Sunt studiosi piscature. & illud mare piscosum est. & om̄i ge
nere piscū copiosum. Non sunt piscatores. puta quia cū ibi sint mul
ta aialū siluestriū ḡna. et marie leonū & visoz & innūcrabiliū serpen
tium. altiarumq; horridarū. atq; deformiū bestiaz. & etiā cū ibi lōge
lateq; pateant silue. et immēse magnitudinis. art. ozce. non audet
nudi. a tq; sine tegminib; et armis tantis se discrimib; exponere.

Regionū illaruz terra valde fertil̄

est et amena. multisq; collibus & montib; & infimis vallib; atq; mari
mis flumib; abūdans. & salubrib; fontib; irrigua. & latissimis silvis
et densis vixq; penetrabilib; omniq; feraz ḡne plenis copiosa. Art. o
res maxime ibi sine cultore p̄ueniūt. Quaz multe fructū faciunt ḡna
stui delectabiles. et hūanis corpib; vtilis. nōnullē p̄o contra. & nulli
fructus ibi his n̄tis sunt similes. Signunt & ibi innūcrabilia genera
herbarū & radicy ex q̄b; panē p̄ficiūt & optima pulmētaria. Habēt
et m̄lta semia his n̄tis oino dissilia. Nulla ibi metalloꝝ ḡna habent
preter auri. cuius regiones ille exuberant. licz nihil ex eo nobiscū attu
lerim⁹ in hac p̄ma n̄ra navigatiōe. Id nob̄ notū fecere incole q̄ affir
mabāt in mediterraneis magnā eē auricopiā. & nihil ab eis extrema
ri. v̄l in p̄cio haberi. Abūdāt margarit. v̄l alias tibi scripsi. Si sin
gula q̄ ibi sunt cōmemorarer. et de numerosis aialū generib; corūq;
multitudine scribere vellē. res est. oino plura & immēsa. Et certe cre
do q̄ Plinius noster millenimā p̄cem nō attigerit generū p̄sitocoz. res
quarū auium. necnō & animalū que in hūsdem regionib; sunt. cum
tanta facierū atq; colorū diuersitate. qd̄ p̄sumare picture artifex. p̄o
licelerus in pingendis illis deficeret. Omnes art. ozes ibi sunt odora
tes. et singule ex se ginnū vel oleum. v̄l liq̄uorē aliq̄uē emittunt. Quo
rum p̄prietates si nobis note essent nō dubito. qn̄ hūanis corpib;
saluti forent. Quarum situs. vt dixi. est ad meridē in tanta acris
temperie. q̄ ibi neq; h̄yems gelide neq; estates feruide vnq; habētur.
Celum et aera maria parte anni serena sūt. & crassiss vaporib; inania
Pluuie ibi minutim decidūt. & tribus vel quatuor. bonis. durant. atq;
ad instar p̄m̄bi euanescūt. Celum speciosissimis signis & figur. oina

Egitur ut dixi ab Olyippo. unde

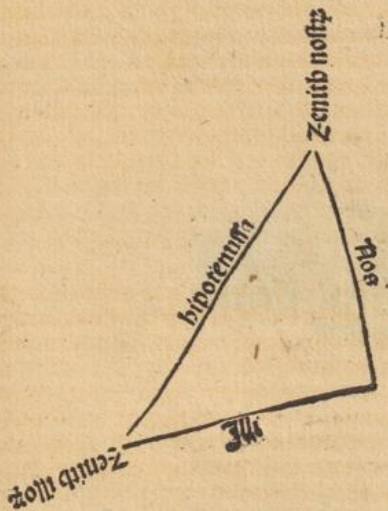
digressi sumus: quod ab linea equinoctiali distat gradibus trigintanove semis nauigauimus ultra lineam equinoctialem per quinquaginta gradus. qui si muli iuncti efficiunt gradum circiter nonaginta: quod summa est quarta parte obrineat summi circuli secundum veram mensuram ratione ab antiquis nobis traditam. manifestum est nos nauigasse quartam mundi partem. Et hac ratione nos Olyippum habitantes circa lineam equinoctialem gradu trigesimo nono semis in latitudine septentrionali sumus ad illos qui gradum quingentesimo habitant ultra eandem lineam in meridionali latitudine angulariter gradum quinquagesimum in linea transversali: et ut clarius intelligas: Perpendicularis linea quae dum recta sit a puncto celi imminente vertici nostro dependet in caput nostrum: illis dependet in latitudinem et in costas. Quo fit ut nos simus in linea recta: ipsi vero in linea transversa. et species fiat trianguli orthogoni. cuius vicem linee tenemus cathete. ipsi autem Basis et hypotenusa a nostro ad illos prenditur verticem: ut in figura patet. Et haec de Cosmographia dicta sufficiant.

Hec fuerunt notabiliora que viderim in hac mea ultima nauigatione quam appello die tertium. Nam alii duo dies fuerunt due alie nauigationes quas ex mandato Serenissimi hispaniarum Regis feci versus occidentem. in quibus annotavi miranda ab illo sublimi omnium creatore deo nostro perfecta rebus notabilius Diarium feci. ut si quando mihi oculi dabitur possim omnia haec singularia atque mirabilia colligere. et vel Cosmographicis vel Cosmographicis libris describere: ut mei recordatio apud posterum viuat. et omnipotentis dei cognoscatur tam ineffabilem artificium in premissis ignotum. nobis autem cognitum. Pro itaque clementissimum deum quod mihi dies vite progeret: ut cum sua bona gratia atque aie salute huiusmodi meae voluntatis optimam dispositionem proficere possim. Alios duos dies in sanctuarium meum seruo: et reuertente mihi hoc serenissimo Rege diem tertium patriam et quietem repetere conabor. ubi et cum peritis conferre: et ab amicis id opus proficiendum confortari et adiuuari valeam.

A te veniam posco Si non ultimam hanc meam nauigationem seu portum ultimam die tibi non transmisisti: uti postremis meis literis tibi pollicitus fueram. Causam innotuit quam necesse ab hoc serenissimo rege Archiepiscopum habere potui. Nec igitur adhuc efficere quantum diem et hoc pacto: et iam mihi duarum nauium cum suis armamentis permissio facta est: ut ad praerendas nouas regiones plus meum diem a latere orientis me accingam per ventum qui Africus dicitur. In quo die multa cogito efficere in dei laudem. et huiusmodi regni utilitatem et senectutis mee honorem. et nihil aliud expecto nisi huius serenissimi Regis consensum. Deus id permittat: quod melius est. quod fiet intelliget

A Italica in Latinam linguā iocundus interpres hanc eplam
 vertit. vt latini omnes intelligant q̄ multa miranda indices re-
 periant et eorum cōprimatur audacia. qui Celum et maiestātē scri-
 tari: et plus sape q̄ liceat sape volunt. qm̄ a tanto tempore quo mi-
 dus cepit ignota sit vastitas terre. et que contineatur in eo.

Laus Deo.

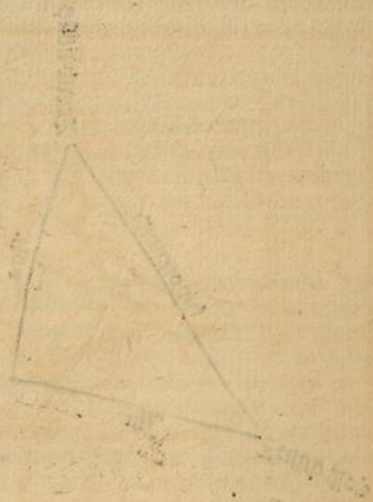

Et ego Johānes michaelis rlicus

Gibergensis diocef: publicus sacra auēte Aplica notari^o: p̄ns et p̄so/
 naliter fui Rhome in palacio sanctissimi dñi nostri Julij pape. ij. in p̄si-
 storio publico: Dum let qm̄ oratores regis Portugallie fecerim p̄fesa-
 to sanctissimo dño Julio obedientia. et inter cetera. de r̄sup ista ter-
 ra vt premitit̄ nouiter inuenta: quod p̄nti meo cyrogp̄bo. p̄fessor.

Impressum Argentine per Dachsiam hupfuff. M. v. c. v.

Handwritten text at the top of the page, likely bleed-through from the reverse side. The text is mirrored and difficult to decipher due to its orientation and fading.

Handwritten text in the middle of the page, also appearing to be bleed-through from the reverse side. The text is mirrored and difficult to decipher.

Handwritten text at the bottom of the page, likely bleed-through from the reverse side. The text is mirrored and difficult to decipher.

Region
durch
wunde

B. IX. 2

D. M. 4142

H. Spiegel

restant + Nov. 1572, Hr.

D.M. 4142
H. Spiegel

B. IX. 2

restant

